

ΘΕΜΑ Α1

Ο αρθρογράφος μεταξύ άλλων παρουσιάζει τις απόψεις δύο τελειόφοιτων για το επαγγελματικό τους μέλλον. Συγκεκριμένα, ο πρώτος θεωρεί αναγκαίο να διδάσκεται ήδη από το Γυμνάσιο το μάθημα του επαγγελματικού προσανατολισμού αποφεύγοντας την επιλογή περιζήτητων επαγγελμάτων που οδηγούν στην ανεργία. Ωστόσο, η δεύτερη ισχυρίζεται ότι το επαγγελματικό μέλλον στην Ελλάδα, λόγω οικονομικής κρίσης, είναι δυσοίωνα και πολλοί νέοι υποχρεώνονται να ασχοληθούν με εργασίες που δεν ανταποκρίνονται στα οράματά του ή τις αναζητούν στο εξωτερικό.

- B1.**
- α. Σωστό
 - β. Σωστό
 - γ. Λάθος
 - δ. Σωστό
 - ε. Λάθος

B2.

α. Κυριολεκτικός τίτλος: Οι σκέψεις και οι αγωνίες των νέων για την επαγγελματική αποκατάσταση

Μεταφορικός τίτλος: Οι νέοι φοβούνται... «να ανοίξουν τα φτερά τους!»

β. Η αρθρογράφος του κειμένου κάνει χρήση στατιστικών στοιχείων προκειμένου να παρουσιάσει τις διαφορετικές απόψεις σχετικά με το είδος και την ποιότητα ζωής στο μέλλον. Συγκεκριμένα, τα στατιστικά στοιχεία («Σε έρευνα του... ανθρώπους» και «Το 39% δήλωσε... ποιότητα ζωής») προσδίδουν αποδεικτική ισχύ, εγκυρότητα και αξιοπιστία στο λόγο αφού αποτελούν ισχυρά τεκμήρια ως μέσα πειθούς της λογικής, τα οποία δύσκολα μπορούν να αμφισβητηθούν.

Ο αρθρογράφος του κειμένου 2 κάνει εκτεταμένη χρήση μαρτυριών από μαθητές Λυκείου προκειμένου να παρουσιάσει και να υπογραμμίσει την αγωνία και τον προβληματισμό τους για την μελλοντική τους επαγγελματική αποκατάσταση. Με τις μαρτυρίες το κείμενο κερδίζει σε αποδεικτική ισχύ και αληθοφάνεια, αφού προβάλλεται η βιωματική στάση των ίδιων των μαθητών απέναντι στο πρόβλημα.

B3. Πρόθεση της συντάκτριας στην τελευταία παράγραφο του κειμένου 1 είναι να ευαισθητοποιήσει τους/τις αναγνώστες/αναγνώστριες σχετικά με την αισιόδοξη οπτική για το μέλλον. Προκειμένου να το επιτύχει κάνει χρήση α' πληθυντικού προσώπου («Σωρεύουμε», «επιμένουμε», «νιώθουμε») καθιστώντας τον εαυτό της κοινών του προβλήματος και θέλοντας να δείξει αφενός την καθολικότητα του προβλήματος και αφετέρου την ανάγκη συλλογικής εγρήγορσης. Καθώς μειώνεται η απόσταση μεταξύ συντάκτριας και αναγνωστών το ύφος αποκτά οικειότητα, ζωντάνια και παραστατικότητα. Επιπλέον γίνεται χρήση ποιητικής λειτουργίας της γλώσσας αξιοποιώντας μεταφορές όπως «πεδίο εκκόλαψης προσδοκιών» και «νιώθουμε ήδη τον αέρα της απαντοχής να καίει τα χείλη μας». Μ' αυτόν τον τρόπο δίνεται έμφαση στην πρόθεσή της, καθίσταται ο λόγος πιο ζωντανός και παραστατικός, τα νοήματα πιο εύληπτα, αποσκοπώντας στη διέγερση των συναισθημάτων του αναγνώστη. Τέλος, με τη χρήση ρητορικού ερωτήματος προσδίδεται διαλογικός χαρακτήρας στο κείμενο, προσελκύεται η προσοχή του αναγνώστη, καθιστώντας το ύφος του κειμένου ζωντανό, παραστατικό και ζωηρό και επιβεβαιώνοντας το αυτονόητο της απάντησης. Με τις συγκεκριμένες γλωσσικές επιλογές διεγείρεται το συναίσθημα του δέκτη.

ΘΕΜΑ Γ

Στο ποίημα του Νίκου Γκάτσου «Στο Σείριο» παρουσιάζεται η ζωή των παιδιών, που κατοικούν στο φωτεινό αστέρι «Σείριος», ανέμελη και ξέγνοιαστη. Τα εν λόγω παιδιά αντιπροσωπεύουν τους νέους που είναι αμέτοχοι στα κοινά, αγνοούν τα προβλήματα και δεν έχουν βιώσει ποτέ θάνατο, στενοχώρια, απώλεια και κανένα δυσάρεστο συναίσθημα («ποτέ δε βάλαν έγνοια... θανάτους»). Η ζωή τους είναι γεμάτη από στιγμές χαράς και αισιοδοξίας, μακριά από τα δεινά που ταλανίζουν την ανθρωπότητα. Η θέα της γης κινεί τον προβληματισμό τους και απευθύνονται στο δάσκαλό («εν' άστρο σα φτερό... δάσκαλό τους»). Αυτός τους εξηγεί ότι η γη συνιστά αρρώστια και πληγή για το σύμπαν. Ωστόσο, παρά τις συμφορές, οι άνθρωποι επιμένουν κυνηγώντας το όνειρο, τραγουδούν, συνθέτουν στίχους και αντιδρούν με συνθήματα («κι ακούραστοι του ονειρού... τοίχους»). Τα παιδιά πικραίνονται αφενός λόγω της

δυσάρεστης κατάστασης που επικρατεί, αφετέρου λόγω του τρόπου με τον οποίο επιλέγουν να ζουν και να αντιμετωπίζουν τα προβλήματα οι κάτοικοι της γης. Το παραπάνω αισθητοποιείται μέσω της αντίθεσης στην τρίτη στροφή και ενισχύεται με το σημείο στίξης της άνω και κάτω τελείας (:) ανάμεσα στους δύο πρώτους και τρεις τελευταίους στίχους. Η ποιητική φωνή με εικονοπλαστικό λόγο αποτυπώνει τις συνθήκες στη γη. Συγκεκριμένα με εικόνες οπτικές («κεντάνε με συνθήματα τους τοίχους»), ακουστικές («εκεί τραγούδια λένε»), και κινητικές («του ονείρου κυνηγοί») επισημαίνεται η αντίθεση της κατάστασης στη γη με την ίδια απογοήτευση των νέων. Τέλος στους τελευταίους στίχους «Βάλαν από εκείνη... καρδιά» με τη χρήση του μεταφορικού λόγου ο ποιητής τονίζει την αντίδραση και τα συναισθήματα των παιδιών αφού συνειδητοποιήσαν την κατάσταση.

Τα παιδιά στο Σείριο έχουν τη δυνατότητα να ζουν ανέμελα, να απολαμβάνουν τις χαρές της ζωής και να απέχουν από δυσάρεστες καταστάσεις και συναισθήματα. Μια τέτοια στάση ζωής, ωστόσο, αν και ευχάριστη, καλλιεργεί το πνεύμα του ατομικισμού και της ιδιοτέλειας. Κατά τη γνώμη μου, ως νέος, δεν θα αισθανόμουν ικανοποιημένος από έναν τέτοιο τρόπο ζωής, καθώς μια τέτοια επιλογή θα με απομάκρυνε από τη ρεαλιστική πραγματικότητα και θα δημιουργούσε ουτοπικές ψευδαισθήσεις. Επίσης ένας τέτοιος τρόπος ζωής δεν θα με βοηθούσε να διαμορφώσω μια ολοκληρωμένη και ισχυρή προσωπικότητα ως μελλοντικός υπεύθυνος πολίτης.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Επικοινωνιακό πλαίσιο: Άρθρο σε νεανική ιστοσελίδα

α. Τίτλος: Νέοι: «χτίστες» ενός μέλλοντος με προοπτική...

β. Αφόρμηση από την επικαιρότητα με αξιοποίηση επικαιρικών στοιχείων που δίνονται από τα κείμενα αναφοράς 1 και 2.

Πρόλογος:

Ζούμε σε μια εποχή με πολλαπλά και σύνθετα προβλήματα όπως ιδεολογική σύγχυση, ηθική ρευστότητα, κρίση των ανθρώπινων σχέσεων, πολύμορφη παραβίαση των ανθρώπινων δικαιωμάτων που υποβαθμίζουν την ποιότητα ζωής μας. Η νέα γενιά με την ορμητικότητα που τη διακρίνει, τη ζωντάνια, τον ενθουσιασμό, την ειλικρίνεια και την αγνότητα καλείται να θέσει τις βάσεις για την οικοδόμηση ενός δικαιότερου και καλύτερου κόσμου.

Ζητούμενο α: Εφόδια των νέων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του Κειμένου 1.

- Ανεκτικότητα, αποδοχή στη διαφορετικότητα με στόχο την αποφυγή ρατσιστικών εκδηλώσεων, την αναγνώριση του φυσικού γεγονότος ότι όλοι οι λαοί ανεξάρτητα από χώρα, φυλή, οικονομικό και πολιτικό σύστημα είναι ίσοι και μπορούν να συνυπάρξουν και να οδηγηθούν στην ευημερία και ευτυχία.
- Δημοκρατικό ήθος, διαλλακτικότητα, αντιδογματισμός, προκειμένου να αντισταθούν στον αυταρχισμό των ισχυρών.
- Κριτική και αντιληπτική ικανότητα, οξυδέρκεια και γόνιμη αμφισβήτηση για να αξιοποιήσουν δημιουργικά το πλήθος των προσλαμβανόμενων πληροφοριών και να αποφύγουν τη μαζοποίηση και τη χειραγώγηση της μαζικής προπαγάνδας.
- Αλληλεγγύη, σεβασμός, πνεύμα συνεργασίας, μαχητικότητα για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την εδραίωση της παγκόσμιας ειρήνης.
- Απεγκλωβισμός από το πνεύμα του ατομισμού και του εγωισμού για την επίτευξη της κοινωνικής συνοχής.
- Πολύπλευρη γνώση, γλωσσομάθεια, εξειδίκευση και επαφή με τα νέα τεχνολογικά μέσα για την απόκτηση ευελιξίας στην αγορά εργασίας, ώστε να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της ανεργίας.

Ζητούμενο β: Δράσεις για τη βελτίωση του κόσμου.

- Συμμετοχή σε εθελοντικές δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την εξάλειψη της φτώχειας και της αδικίας και τη διασφάλιση της ειρήνης.
- Διαμαρτυρίες μέσα από τις πολλαπλές δυνατότητες που προσφέρει το διαδίκτυο (ενημέρωση και οργάνωση δημοψηφισμάτων και κινημάτων για την κινητοποίηση των πολιτών στην επίλυση κρίσιμων προβλημάτων).
- Αρθρογραφία σε νεανικές ιστοσελίδες, επιστολές διαμαρτυρίας σε όσους με τις αποφάσεις τους επηρεάζουν το μέλλον των νέων.
- Ενεργός συμμετοχή στα κοινά (μαθητικά συμβούλια, βουλή εφήβων) με πνεύμα διαλλακτικότητας και γόνιμης αμφισβήτησης ώστε να διορθώσουν τα «κακώς κείμενα» της κοινωνικο-πολιτικής ζωής και να θέσουν τα θεμέλια ενός καλύτερου κόσμου.

- Στο πλαίσιο μιας παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας οι νέοι μέσα από τη συμμετοχή σε προγράμματα ανταλλαγής μαθητών και την αδελφοποίηση σχολείων, να γίνουν πολίτες του κόσμου και να μάθουν να λειτουργούν ως μέλη ενός ευρύτερου συνόλου.

Επίλογος:

Οι νέοι, επομένως, με τη συνδρομή της οικογένειας, του σχολείου και όλων των άλλων φορέων αγωγής, μπορούν να αποκτήσουν εκείνα τα εφόδια και τις δεξιότητες που θα τους βοηθήσουν να υλοποιήσουν τις σκέψεις, τις επιθυμίες και τα όνειρά τους.

ΟΡΟΣΗΜΟ